

GROENVOER 3

Voorstelronde

Na de leden van de Baancommissie en de Commissie Duurzaam Beheer stellen we nu het voltallige greenkeepersteam aan u voor. Dat zijn de mensen die er dagelijks voor zorgen dat u in een gezonde omgeving op een fijne baan kunt spelen.

V.l.n.r.: Paul Haarbosch, Ben Jørgens, Lesley Paalvast, Bas de Lint en Twan Dullaart.

Paul, 35 jaar, is het nieuwste gezicht van de ploeg. Hij is in januari dit jaar in dienst gekomen. Hij is greenkeeper met beplanting als specialiteit. Zijn interesses liggen bij de natuur in het algemeen en bij de tuin in het bijzonder. Zijn hobby's zijn de motorsport en darten.

Ben, 37 jaar, is Hoofd Greenkeeper en al sinds februari 2003 actief op Schinkelshoek. Een van zijn specialiteiten is het aansturen van mensen. Hij houdt van organiseren en zit wat dat betreft op de goede plek. Verder houdt Ben van koken, voetbal en golf. De architectuur van de golfbaan heeft zijn speciale interesse.

Lesley, 31 jaar, is greenkeeper en vanaf oktober 2021 in dienst. Hij is naast greenkeeper vooral ook bezig met technische zaken. Zijn hobby is hardlopen. Daarnaast is hij geïnteresseerd in de brandweer en de formule 1. Hij is gespecialiseerd in zagen en het onderhoud van de gebouwen.

Bas, 28 jaar, is greenkeeper en sinds september 2019 in dienst. Zijn specialiteiten liggen bij het maaien en de waterpartijen. Daarnaast is hij geïnteresseerd in de formule1. Zijn hobby's zijn gamen en wandelen.

Twan, 23 jaar, kwam in januari 2020 in dienst. Hij is greenkeeper en gespecialiseerd in het onderhouden van de bunkers. Naast zijn werk is hij vooral geïnteresseerd in dieren en dan met name in paarden. Sporten en die paarden zijn tevens zijn hobby's.

Schoonmaakactie nestkasten

In oktober vorig jaar werden de 30 nestkasten weer nagelopen en schoongemaakt, zodat de nieuwe bewoners dit voorjaar weer hun intrek kunnen nemen in een schoon huis. Wel interessant wat de vorige bewoners allemaal achtergelaten hebben. Buiten de nesten en soms nog een eitje waren dat opvallend veel poppen en dode vlinders van de eikenprocessierups. Blijkbaar is er een innige band ontstaan tussen de mezen de eikenprocessierups. Benieuwd naar de overlast van de rupsen in 2023. Afgelopen jaar was het aardig onder controle. Weinig tot geen klachten bij leden en onderhoudsteam.

Workshop biodiversiteit en golfsport combineren

Op donderdag 8 december was de Commissie Duurzaam Beheer te gast bij Golfclub Anderstein in Maarsbergen.

Een uitgebreide flora en fauna maakt deze golfbaan bijzonder, evenals de unieke ecologische ligging, deels op de Utrechtse Heuvelrug en deels in de Gelderse Vallei. Interessante lezingen en inleidingen lieten zien dat de golfsport en een goede biodiversiteit goed te combineren zijn. Zo werd duidelijk dat iedere golfbaan zo zijn eigen uitdagingen heeft. Hoger gelegen banen hebben al snel problemen met droogte en gaan zelfs over tot het aanbrengen van stuwen en dammen op hun terrein. Sommige leggen zelfs waterbassins aan.

Op Anderstein had men de nodige vruchtbomen aangeplant en waren er schuilplaatsen en broedplekken voor de ringslagen gemaakt. En met succes. Elk jaar werd het aantal

uitgekomen eieren geteld.

Van het door ons aangekaarte probleem van de Amerikaanse rivierkreeft had men daar nog niet gehoord. Veel geluisterd, gecommuniceerd en wijzer geworden. Zeker goed om contact met de NGF te houden over dit onderwerp.

Prachtige natuur op de baan van Golfclub Anderstein in Maarsbergen

Dinsdag 7 februari was de eerste vrijwilligersdag

De opkomst was weer prima. Het werk bestond uit het snoeien van de leilindes, het knotten van de wilgen en ook werden er veel lastige braamstruiken geruimd. Zoals op de foto's te zien, was er flink wat gereedschap voor nodig. En na afloop was het weer net zo gezellig als tijdens het werk. Dat zorgde ervoor dat niemand met een lege maag naar huis vertrok. Vooral de vers bereide erwtensoep vond gretig aftrek.

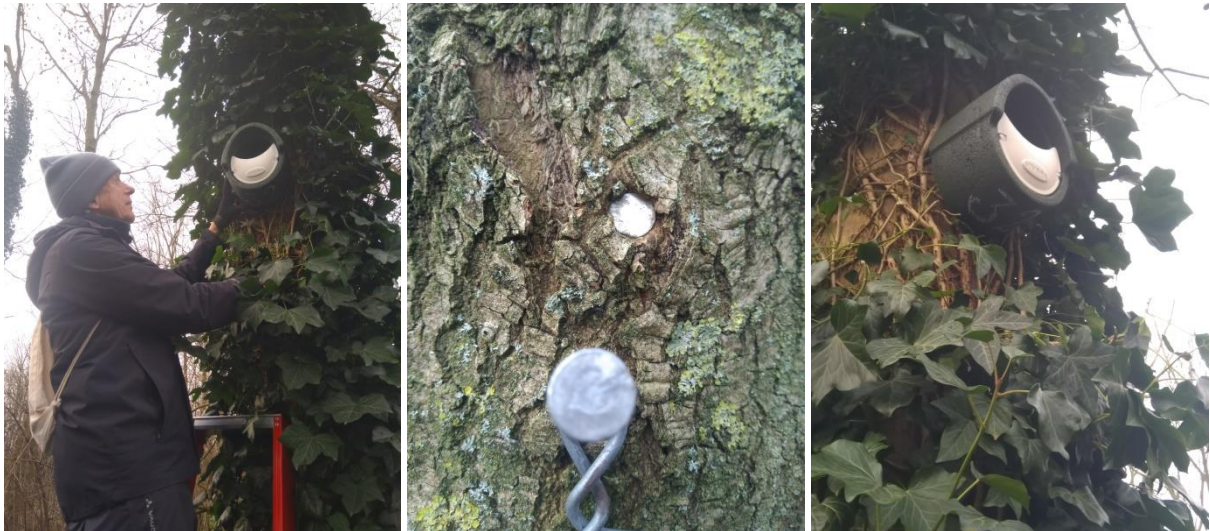

Ophangen nieuwe nestkasten

Na de nestkasten voor de mezen en de spreeuwen zijn er nu negen nieuwe duurzame nestkasten aangeschaft voor zogenaamde halfholenbroeders. Hiertoe behoren vogels als de roodborst, de gekraagde roodstaart en de bonte vliegenvanger. Op *vrijdag 9 februari* werden alle kasten verdeeld over de baan opgehangen. Ook aan de boerderij werden twee nestkasten opgehangen voor de grauwe vliegenvanger. We zijn benieuwd naar de toekomstige bewoners.

Op de middelste foto is goed te zien dat er groei in de bomen zit. De aluminium spijker van een jaar geleden is bijna geheel verdwenen in de bast.

Donderdag 2 maart was de tweede vrijwilligersdag

Het klopte allemaal precies. De vrijwilligers waren net klaar met hun eerste bakkie toen de struiken en bomen arriveerden. Voorwaar een hele lading.

Met vereende krachten werd er geslept en gegraven om alles op de van te voren uitgedachte locaties te poten. Het viel op dat de toch wat oudere vrijwilligers regelmatig moesten uithijgen omdat een spade of schep toch wat anders is dan een golfclub.

Maar onder leiding van ons enthousiaste onderhoudsteam is alles dik voor elkaar gekomen. Overal op de baan zijn de veranderingen inmiddels goed te zien. Bij de ene hole wat opvallender dan bij de andere. Zo zijn A6, B6, C6 en C9 rijkelijk bewerkt.

Ook vóór de boerderij bij de chipping green en achter de driving range is het nodige aangeplant. En natuurlijk ook aan de overkant van de Zuidbuurt bij de par3 baan van Vlaedingergolf.

Na het harde werken was er nog een gezellige lunch met een dankwoordje van Mirjam en Ben.

Ook tijdens het werk werd er goed voor ons gezorgd.

Oppassen met de nieuwe aanplant

Veel oudere bomen op de golfbaan hebben duidelijk te lijden gehad van de golfballen. Uiteraard is dit onvermijdelijk. Ze vormen wondweefsel en dat uit zich in verdikkingen op de bast. Let er maar eens op. Het raken van bomen met een club is uiteraard nooit de bedoeling. Met de jonge aanplant is het dan ook wel even opletten geblazen. Iedere nieuwe boom of struik heeft een tonkin (bambo) stokje gekregen met een rode punt. We vragen u dan ook voorzichtig te zijn en deze 'obstakels' zoveel mogelijk te ontwijken en dat mag zonder strafslag. De stokjes zijn bedoeld voor het onderhoudsteam zodat de nieuwe aanplant ook straks als alles groeit en bloeit nog goed zichtbaar blijft.

Schema vrijwilligersdagen rest van het jaar:

Dinsdag	4 april	donderdag	4 mei
Dinsdag	6 juni	donderdag	6 juli
Augustus	niet	dinsdag	5 sept
Donderdag	5 okt	dinsdag	7 nov
December	niet		

Rode Amerikaanse rivierkreeft vaste bewoner Schinkelshoek

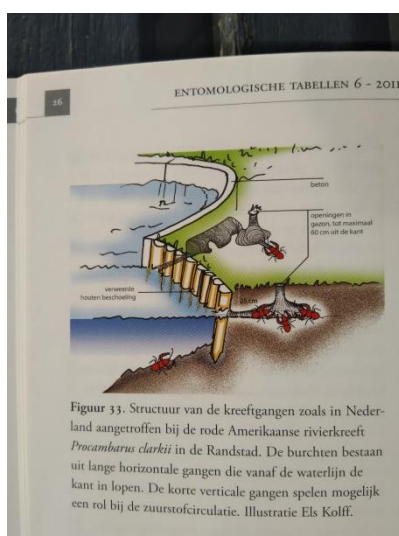
Het boek 'Daar waar de rivierkreeften zingen', is een bestseller; inmiddels ook verfilmd. Maar hier geen gezang, alleen maar geklaag. Niemand zat op ze te wachten, maar dat deert ze niet. Langzaam maar zeker koloniseren ze ook het water rond en in onze baan. Uiteraard is een kreeftje meer of minder geen probleem. Maar inmiddels wordt de baan ondergraven en is het op sommige punten zelfs gevaarlijk om vlak bij de slootrand te staan (achter de green van A2 bijvoorbeeld). De foto's spreken wat dat betreft boekdelen. Bleven ze in het water dan was het al een probleem omdat ze de bodem omwoelen en zo voor troebel water zorgen en ze vreten al het voedsel, zowel plantaardig als dierlijk (ook viseitjes), uit de sloten en vijvers weg.

Daarnaast graven ze ook nog eens gangen vanuit de oevers tot soms wel een meter uit de kant. Omdat deze gangen ventilatieopeningen hebben die in de grasmat uitkomen, lijkt het net of je met muizenholletjes te maken hebt. Maar dat is dus niet zo. Kortom, Schinkelshoek verliest steeds meer terrein aan deze invasieve soort.

En met tot soms 600 eitjes per vrouwtje (zie foto) gaat de voortplanting ook nog eens razendsnel.

Figuur 13. Vrouwtje rode Amerikaanse rivierkreeft *Procambarus clarkii* met jongen onder de staart.

Figuur 33. Structuur van de kreeftgangen zoals in Nederland aangetroffen bij de rode Amerikaanse rivierkreeft *Procambarus clarkii* in de Randstad. De burchten bestaan uit lange horizontale gangen die vanaf de waterlijn de kant in lopen. De korte verticale gangen spelen mogelijk een rol bij de zuurstofcirculatie. Illustratie Els Kollf.

Figuur 27. De import van gepelde rode Amerikaanse rivierkreeften *Procambarus clarkii* uit China heeft vanaf de jaren 1990 een hoge vlucht genomen, waardoor de handel in levende kreeften voor consumptie sterk gedaald is.

Maatregelen

In samenwerking met het hoogheemraadschap Delfland (HHD) en Sportvisserijbelangen Delfland (SVBD) worden er kreeftenkooien en fuiken gezet in de sloten rond en deels binnen

de baan. De bedoeling is hier veel weg te vangen en te inventariseren hoe groot de plaagdruk is. In grotere gebieden (Krimpenerwaard bijvoorbeeld) waar al veel weggevangen is, blijkt dat zowel de flora als de fauna zich herstelt. Maar dan moet er wel ieder jaar blijvend gevangen worden. Van de gevangen rivierkreeften gaan de grotere exemplaren naar de horeca en de kleintjes naar de stokstaartjes in Blijdorp.

Of ze te zijner tijd bij onze eigen horeca op het menu verschijnen moet nog even worden afgewacht. U bent dan uiteraard de eerste die er van mag proeven.

Herfst op Schinkelshoek

Elk jaargetijde heeft zijn eigen charme. Hieronder een kleine impressie van al het moois in de wereld van de paddenstoelen en zwammen op onze golfbaan.

Met dank aan Ron Thiecke die deze mooie foto's maakte tijdens zijn golfondjes.